

Vi skapar miljönytta när vi återvinner norska sopor

Avfall. De svenska anläggningarna för avfallsförbränning hör till de absolut bästa i världen, både sett till miljöprestanda och energieffektivitet. Vi som arbetar med detta är mycket stolta över det eftersom vi skapar klimat- och miljönytta inom och utanför Sveriges gränser.

REPLIK. Materialåtervinningen i Norge minskade med två procent mellan år 2013 och 2014. Ur dessa siffror drar Odd Terje Døvik och Torbjørn Leidal, i en debattartikel här i Dagens Samhälle (20 augusti), den märkliga slutsatsen att orsaken är att svenska kraftvärmeverk tar emot norskt avfall för energiåtervinning.

Om artikelförfattarnas slutsatser skulle stämma - att det är på grund av att det är så billigt att skicka avfallet till Sverige för energiåtervinning - då borde materialåtervinningen i Sverige också minska men det gör den inte. Den ökar.

På Norges Statistisk sentralbyrås hemsida kan man läsa att insamlingen av matavfall som går till biogas i Norge ökade med fem procent. Det går alltså att öka insamlingen av avfall från hushållen även i Norge.

Och det är här vi finner svaret på hur man i Norge ska öka mängden avfall som går till materialåtervinning. Det måste till politiska vilja, politiska styrmedel, en effektiv återvinningsindustri och bra insamlingsrutiner som gör det lätt för människor att sortera. Inget konstigt med det. Samma sak gäller i Sverige.

I de kommuner där man har hushållsnära insamling till exempel, samlas mycket mer material in för återvinning än på de platser där man inte har det. Att lägga skulden för minskad norsk materialåtervinning på svenska energiåtervinningsanläggningar är att ta en omväg över gränsen när problemet bör lösas i Oslo.

Artikelförfattarna poängterar att av det norska avfall som Sverige tar emot för energiåtervinning, ökar det osorterade hushållsavfallet i mängd. Det tycker inte heller vi är önskvärt men som sagt - utsorteringen måste ske i Norge.

Att vi i Sverige kan minska den negativa klimatpåverkan som soptipporna i Europa har genom att ta in en liten del av avfallet till Sverige och använda som bränsle, är positivt. Även länder som har egen kapacitet väljer ibland att köpa behandling av sitt avfall av Sverige. Ett exempel är Norge.

De svenska anläggningarna för avfallsförbränning hör till de absolut bästa i världen, både sett till miljöprestanda och energieffektivitet. Vi som arbetar med detta är mycket stolta över det eftersom vi skapar klimat- och miljönytta inom och utanför Sveriges gränser.

Døvik och Leidal vill att vi också tittar på klimat- och miljöeffekterna av att långträdare med avfall går från Norge till Sverige i stället för mellan städer i Norge. Faktum är att transporter utgör liten del av miljöbelastningen.

Vi bör även betänka det faktum att utnyttjandegraden av avfallsbränslet när det energiutvinns i Sverige är mellan 95 och 100 procent medan norska anläggningar har en utnyttjandegrad på endast cirka 78 procent.

Vi får alltså ut mer el och värme av varje ton vilket också är en miljövinst. Det förklarar även en del av vår konkurrenskraft.

Hela poängen med en marknadsekonomi är ju att varor och tjänster görs där de är mest kostnadseffektiva och detta stimulerar teknikutvecklingen. För det bästa måste väl vara att alla försöker uppnå samma höga nivå.

- **Ulrika Jardfelt**, vd Svensk Fjärrvärme
- **Weine Wiqvist**, vd Avfall Sverige